

LEKCJA
3

PRZEDIMKI 'A', 'AN' I 'THE'

Kiedy w poprzedniej lekcji omawialiśmy angielskie rzeczowniki, zauważyłeś zapewne, że wielu rzeczownikom w zdaniu towarzyszą przedimki **'a'**, **'an'** lub **'the'**. W bieżącej lekcji wyjaśniamy czym są przedimki, jakie jest ich znaczenie i jakie są ich funkcje gramatyczne.

Przedimki występują przed rzeczownikami i są do nich niejako przypisane. Zasadniczo, przedimki nie wyrażają żadnego znaczenia, a rola jaką pełnią w zdaniu ma charakter gramatyczno-semantyczny.

Przedimki ułatwiają odróżnienie rzeczownika, który w zdaniu lub rozmowie pojawia się po raz pierwszy i opisuje osobę lub rzecz nieznaną, od rzeczownika, który został w określony sposób już wcześniej zdefiniowany i opisuje osobę lub rzecz znaną, o której była już mowa.

Przedimki dzielą się na: nieokreślone (*indefinite*): **'a'** i **'an'** oraz określony (*definite*) **'the'**.

3.1

Przedimki nieokreślone 'a' i 'an'

Przedimki nieokreślone **'a'** i **'an'** występują przed rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej.

Przedimek **'a'** występuje przed rzeczownikiem rozpoczynającym się od spółgłoski:

a tree	a picture	a cloud	a window	a mountain	a day	a factory
drzewo	obrazek	chmura	okno	góra	dzień	fabryka

Przedimek **'an'** występuje przed rzeczownikiem rozpoczynającym się od samogłoski (**a, e, i, o, u**):

an apple	an ant	an engine	an egg	an island	an owl	an umbrella
jabłko	mrówka	silnik	jajko	wyspa	sowa	parasolka

Przedimek **'an'** występuje przed rzeczownikiem rozpoczynającym się od spółgłoski **'h'** wymawianej bezdźwięcznie:

an hour /ən aʊə/	an heir /ən eə/	an honour /ən ˈɒn.ə/
godzina	spadkobierca	honor

Przed rzeczownikami rozpoczynającymi się dźwięczną spółgłoską **'h'** używamy przedimek **'a'**:

a horse	a hurricane	a hamster	a husband	a head
koń	huragan	chomik	mąż	głowa

Niektóre rzeczowniki rozpoczynają się od samogłoski **'u'**, charakteryzującej się wymową /ju/. W takim przypadku przed rzeczownikiem występuje przedimek **'a'**:

a universe	a unit	a user	an uncle	an undertaking
wszechświat	jednostka	użytkownik	wujek	przedsięwzięcie
/'ju:.ni.vɜ:s/	/'ju:.nit/	/'ju:.ze/	/'ʌŋ.kl/	/'ʌn.də'teɪ.kɪŋ/

Przedimki nieokreślone 'a' i 'an' występują w zdaniu przed rzeczownikiem pojawiającym się po raz pierwszy w rozmowie. Konieczność zastosowania przedimka nieokreślonego wiąże się z faktem, iż rzeczownik, do którego przedimek nieokreślony odnosi się, nie został wcześniej zdefiniowany i nie reprezentuje określonej - znanej wcześniej osoby lub rzeczy. Dlatego przedimki 'a' i 'an' są też niekiedy utożsamiane ze znaczeniem 'jakiś, jakaś', mówiącym o nieokreślonej - dopiero poznanej rzeczy lub osobie. Wskazując w rozmowie po raz pierwszy na dany obiekt lub osobę, zwykle uznamy ją za coś lub kogoś nieznanego, o którym nic nie wiemy. Będzie to dla nas *jakaś* osoba lub *jakaś* rzecz.

It is a house.	She has got a book.	It is a dog.
<i>To jest (jakiś) dom.</i>	<i>Ona ma (jakąś) książkę.</i>	<i>To jest (jakiś) pies.</i>

Ten sam rzeczownik wymieniany w dalszym toku rozmowy będzie już rzeczownikiem zdefiniowanym, gdyż wiadomo będzie, o którym domu, książce lub psie jest mowa. Wówczas rzeczownik ten wystąpi z przedimkiem określonym 'the'.

It is a house.	She has got a book.	It is a dog.
The house is very old.	The book is interesting.	The dog is dangerous.

Przedimek nieokreślony 'a' i 'an' występuje przed rzeczownikiem, który w zdaniu reprezentuje grupę osób lub rzeczy o danej nazwie.

A teacher must give a good example.	A student should behave well.
<i>(Każdy) nauczyciel musi dawać dobry przykład.</i>	<i>(Każdy) uczeń powinien dobrze się zachowywać.</i>

Przedimek nieokreślony 'a' występuje na stałe w niektórych określeniach ilości:

a little	a few	a lot of	a great deal of	a couple of
<i>trochę, nieco</i>	<i>kilkoro, parę</i>	<i>mnóstwo, wiele</i>	<i>mnóstwo</i>	<i>parę</i>

Przedimek nieokreślony występujący przed niektórymi liczebnikami wyraża znaczenie 'jeden' - 'one':

a hundred = one hundred	a thousand = one thousand	a million = one million
<i>sto</i>	<i>(jeden) tysiąc</i>	<i>(jeden) milion</i>

W znaczeniu 'one' - 'jeden' przedimek nieokreślony występuje przed określeniami miar, ceny lub czasu:

a metre = one metre	a dollar = one dollar	an hour = one hour
<i>jeden metr</i>	<i>jeden dolar</i>	<i>jedna godzina</i>

Przedimki nieokreślone nie występują przed:

- rzeczownikiem niepoliczalnym np. 'meat', 'sugar', 'love', 'money'
- rzeczownikiem w liczbie mnogiej np. 'friends', 'toys', 'cars', 'countries'
- imionami i nazwiskami 'Peter', 'Sally', 'Mr Brown', 'John Adams'
- nazwami dni i miesięcy: 'Monday', 'Wednesday', 'March', 'July'
- nazwami posiłków: 'breakfast', 'elevenses', 'lunch', 'dinner', 'tea', 'supper'

Rzeczownik nieokreślony w liczbie mnogiej występuje w zdaniu bez przedimka. Jeżeli w toku rozmowy zostanie zdefiniowany, wówczas wystąpi z przedimkiem określonym 'the'.

I see children. The children are playing.	There are books in the box. The books are old.
<i>Widzę (jakieś) dzieci. Te dzieci bawią się.</i>	<i>W kartonie są (jakieś) książki. Te książki są stare.</i>

Przedimek określony **'the'** występuje przed rzeczownikiem w liczbie pojedynczej oraz mnogiej. **'The'** może wystąpić zarówno przed rzeczownikiem policzalnym, jak i niepoliczalnym.

Przedimek określony jest stosowany wtedy, gdy rzeczownik, przed którym występuje został wcześniej zdefiniowany i wiadomo jest, o której osobie lub rzeczy jest mowa. Pomimo, iż sam przedimek **'the'** nie wyraża żadnego znaczenia, często jest kojarzony z zaimkiem *'ten, ta, te'*, gdy mówimy o tej danej, szczególniej osobie lub rzeczy.

This is **a** piano. **The** piano belongs to my mother.

To jest (jakiś) fortepian. Ten fortepian należy do mojej mamy.

Charles has got poststamps. **The** poststamps are valuable.

Charles ma (jakieś) znaczki pocztowe. Te znaczki są wartościowe.

Można zauważyć, że rzeczownik występujący w pierwszej wypowiedzi, ma charakter rzeczownika nieokreślonego, ponieważ jest wspomniany po raz pierwszy, nie był wcześniej zdefiniowany i nie wiadomo jeszcze o którym *'fortepianie'* lub o których *'znaczkach'* jest mowa. W drugim zdaniu, rzeczowniki *'fortepian'* oraz *'znaczki'* pojawiają się ponownie w wypowiedzi i są zdefiniowane. Dlatego występują z przedimkiem określonym **'the'**. Gdyby wypowiedzi te miały ciąg dalszy, to w kolejnych zdaniach rzeczowniki *'fortepian'* i *'znaczki'* także miałyby charakter rzeczowników określonych.

Niekiedy pojęcie rzeczownika określonego i nieokreślonego wynika z kontekstu zdania lub sytuacji. Dlatego, nie każdy rzeczownik w wypowiedzi wymaga zdefiniowania. Jeżeli rozmówcy w trakcie rozmowy wymieniają osobę lub rzecz, która nie jest dla nich obca i wiedzą o kim lub o czym dokładnie jest mowa, wówczas rzeczownik taki nie wymaga zdefiniowania i wystąpi w zdaniu z przedimkiem **'the'**.

'Look at **the** map. **The** map shows all the routes to the peak.'

Spójrz na (tę) mapę. Ta mapa pokazuje wszystkie szlaki na szczyt.

'Leave **the** map. **The** map is old and useless.'

Zostaw tę mapę. Ta mapa jest stara i bezużyteczna.

Jeżeli założymy, że dwaj podróżnicy rozmawiają o mapie, na którą właśnie spoglądają, lub z której korzystali już wcześniej, to nie jest to rzecz nieokreślona, ponieważ obydwa dokładnie wiedzą, o której mapie jest mowa. Dlatego, za każdym razem wspominając o tej określonej mapie używają przedimka **'the'**.

Osoba lub rzecz, która w danym otoczeniu jest jedyna i określona nie wymaga zdefiniowania. Z góry wiadomo, której osoby lub rzeczy dotyczy wypowiedź. Rzeczownik taki wystąpi z przedimkiem **'the'**.

The children are in **the** garden.

Dzieci są w ogrodzie.

I like **the** furniture in Paula's room.

Podoba mi się meble w pokoju Pauli.

W pierwszym zdaniu mowa jest o określonych dzieciach - naszych dzieciach, które są w naszym ogrodzie. Ponieważ z góry wiadomo, których dzieci i którego ogrodu dotyczy wypowiedź, obydwa rzeczowniki poprzedzone są przedimkiem **'the'**. Wypowiedź dotycząca mebli w pokoju Pauli, odnosi się do mebli, które nie wymagają dodatkowego zdefiniowania, jeżeli rozmówca lub rozmówcy wiedzą kim jest Paula i jakie ma meble w swoim pokoju.